

TEATRE

'El compositor, la cantant, el cuiner i la pecadora'

Inundació
Santos

Xavier Cester

'EL COMPOSITOR, LA CANTANT, EL CUINER I LA PECADORA', DE Carles Santos. Antoni Comas, Clàudia Schneider, Alina Zaplatina, Carles Santos. MÚSICA: G. Rossini, C. Santos. VESTUARI, CARACTERITZACIÓ I ELEMENTS ESCENOGRÀFICS: Mariaelena Roqué. IL·LUMINACIÓ: Luis Martí. COREOGRAFIA: Toni Jodar. SEQÜÈNCIA CINEMATogrÀFICA: Pere Portabella. IDEA, GUIÓ I DIRECCIÓ: Carles Santos. BARCELONA, TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA, SALA TALLERS, 4 DE NOVEMBRE.

Després de l'enlluernador *Sama Samaruck Suck Suck* de la temporada passada (i a l'espera que algú porti a casa nostra la seva visió de *Lisístrata*), Carles Santos es replega amb *El compositor, la cantant, el cuiner i la pecadora* a un format més auster, despallat, amb escassos elements escenogràfics, però amb una quantitat d'idees i estímuls per metre quadrat novament astoradora. La música de Rossini és la porta d'entrada (l'excusa, si es prefereix, com ho va ser en el seu desopilant *Barbiere di Siviglia*) per a un muntatge que, en la seves primeres seqüències, sembla un divertiment en el qual es cuinen -mai més ben dit- algunes de les obsessions recurrents del de Vinaròs: el sexe (aquests grans fal·lus rajant al duo d' *Il viaggio a Reims*, i la còpula incessant del duo de *La cambiale di matrimonio*, amb el mateix autor arrossegant de genolls un lilit), la cuina (espectacular la primera aparició d'Antoni Comas dins d'un forn, inquietant la munió d'olles al foc a l'*Stabat Mater*) i,

no faltaria sinó, el piano com a alfa i omega de la seva identitat creadora (Santos és literalment llançat amb tota la seva humanitat sobre el teclat).

L'acostament de Santos a la música de Rossini no té el caràcter revelador (i en el fons intensament reverent) del mostrat cap a Bach a la impressionant *La Pantera Imperial* (un d'aquells espectacles que en un país normal hauria estat ja immortalitzat en format visual), és més extern, tot i mantenir òbvies connexions a través dels ritmes mecànics i les repeticions obsessives de la seva música amb els desplegaments de *coloratura* del pesarès. Però el cop mestre de la nova obra és la gradació implacable de la farsa cap a la melangia i a la mort, un reflex més que pertinent a la pròpia trajectòria de Rossini.

El constant degoteig d'aigua generadora de vida al començament es converteix en element destructor: els fragments de *Semiramide* i *Zelmira* (aquí en una versió ultralenta i ultrapiano de Santos i Anto-

Antoni Comas, tenor fetitxe de Carles Santos

ni Comas, convertida en un dels moments més esglaiants de tot el corpus del primer) es queden sense el seu acord conclusiu, sense resoldre, penjats en la incertesa. Només queda el darrer degoteig sobre els personatges immòbils, mentre sona el cant fúnebre que Rossini va dedicar a Meyerbeer i la foscor s'ensenyoreix de l'escenari.

Enlluernats per la creativitat sense fre de Santos, a vegades ens oblidem de l'absoluta precisió tècnica dels seus muntatges (gràcies en bona part a un fidel i exemplar equip de col·laboradors): llum, so, moviment van funcionar al mil·límetre, mentre el trio de cantants sortejava, com ja és costum, les intenses demandes físiques que sol imposar Santos, per no dir res de l'extravagant vestuari de Mariaelena Roqué. Medalla d'honor, un cop més, per a l'inesgotable Antoni Comas (memorable el seu solo sota l'aigua), però ni Clàudia Schneider (benvinguda presència de les darreres propostes del músic de Vinaròs) ni Alina Zaplatina es van quedar enrere en esforç i resultats. Gota a gota, el nou espectacle de Carles Santos torna a ser una inundació de geni rebuda amb els braços oberts.

'El fabricant de monstres'

Dolor de
monstres

Francesc Massip

'EL FABRICANT DE MONSTRES', DE Max Maurey, Paul Coste i Charles Moitrier. TRADUCCIÓ: Sabine Dufrenoy. INTERPRETS: Miquel García Borda, Pep Jové, Maria Ribera, Josep Seguí. ESCENOGRAFIA: Manolo Trullàs. DIRECCIÓ: Hermann Bonnín. ESPAI ESCÈNIC BROSSA.

Tercera tongada d'aquesta curiosa recuperació d'un gènere teatral de terror (*grand-guignol*) que ha dut a terme en els darrers anys l'Espai Brossa, després de *La mà de mico*, la millor, i *El far del maleït*. En l'albada de l'era de la direcció escènica, a començament del segle passat, tant els directors naturalistes (Antoine) com els simbolistes (Lugné-Poë), així com els creadors de l'avantguarda (expressionisme i surrealisme, sobretot), es van interessar vivament per aquestes temàtiques carregades de truculències i d'elements teratològics que devien inquietar profundament el paladar del públic més burgès aviciat en la inocuïtat de la peça ben feta. Teatre de por, de sang-i-fetge, de situacions morboses, d'amagats fenòmens i deformacions insòlites, que feia les delícies de l'espectador popular i que encara hem tingut oportunitat d'entreveure de lluny en les fires de fa més de trenta anys on acudien zingars fent ballar un ós enganxat pel nas amb una anella, o bar-

raques misterioses on, pagant, mostraven vaques de set potes, éssers dobles, dones barbudes i un enfilall de prodigis tremebunds que, com a nens, ens fascinaven i que sovint havíem de veure per les esletxes del carruatge. Uns portents, que encara podia filmar Browning el 1932 (*Freaks*), contemporanis del babau esguerrat de *Divinas palabras* de Valle-Inclán, que en la seva deformitat han estat objecte d'exhibició ancestral.

El fabricant de monstres (1929) va encara més enllà, i a manca de baldats naturals, el protagonista és un exestudiant de medicina que en fabrica, amputant, retallant i recosint a discreció. Tot plegat amb una tèrbola història d'amor de fons que contagia fins i tot l'últim prodigi i que posa la bella al costat de la bèstia ferida de dolor i en contra del sinistre taxidermista d'éssers vius. Hem de suposar que en l'època i al Théâtre Grand-Guignol de Pigalle els cops d'efecte devien provocar grans ensurts entre el públic àvid de sorpreses i que la caracterització i el maquillatge devien tenir un paper crucial. En el reduït espai brossià, però, tots aquests elements són inimaginables sobretot perquè, com en les altres dues ocasions, tot l'àmbit teatral és escenari i l'espectador és a tocar de l'interpret, una proximitat que fa impracticable l'estupor visual. Per això el director Hermann Bonnín ho juga tot amb subtils insinuacions, una electritzant tensió dramàtica i una interpretació poderosa, particularment en mans de Maria Ribera, el malaltís objecte del desig, una actriu revelació, pura energia resoluta, a qui veurem créixer. Pep Jové és l'ombrívol manipulador, un intèrpret convincent però mancat de l'última repugnància que hauria de provocar, aspecte que, unit a la dificultat escènica d'escometre la impactant cloenda, fa que l'obra es desinfla un xic en la resolució final. Una tafaneria escènica, però, que paga la pena de tastar.

Patrocini de l'Institut de Cultura i el Departament de Cultura de Catalunya

L'Auditori

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

Director Titular Ernest Martínez Izquierdo

Suriñach Concert per a piano i orquestra
Xostakóvitx Simfonia núm. 11 «L'any 1905»Víctor Pablo Pérez director
Gustavo Díaz pianoPresentat per
CATALUNYA
RÀDIOdivendres 7 de novembre · 21h
dissabte 8 de novembre · 19h
diumenge 9 de novembre · 11h

Principals patrocinadors de l'OBC

el Periódico

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

CATALUNYA
RÀDIOENTRADA
93 210 13 12
telentrada.comtaquilles
Auditori
93 247 93 00
CAIXA CATALUNYA
www.obc.es